

Централният фонтан на площад „Жеравица“ в Монтана през лятото е най-привлекателното място за жителите на града.
СНИМКА: КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

Монтана създава

Иновационен център за модерно здравеопазване

Кметът Златко Живков:

Изпълняваме програма „Топъл обяд“ за около 540 възрастни и хора в неравностойно положение

● Интервю на 20-а стр.

КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

Иновационен център в сферата на здравеопазването ще бъде изграден в Монтана. „Влизаме в съдружие с местна клиника и с Медицинския университет в Плевен“, каза кметът Златко Живков.

Регионалният иновационен център ще се финансира по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“. Неговата цел е да бъдат осигурени изследователско и изпитателно оборудване, специализиран софтуер, извършване на изслед-

- Стойността на проекта е от 1,5 до 7 млн. лева, като 50% се осигуряват от европейска програма
- Ще се прави в съдружие с болница от града и Медицинския университет в Плевен

вания и тяхното анализиране. Стойността на проекта е от 1,5 до 7 млн. лева. По програмата се осигуряват до 50% от парите.

С работата на този център ще бъде изградена съвременна научноизследователска и иновационна структура за провеждане на приложни

изследвания от отворен тип, сътрудничество с местния бизнес за създаване на нови продукти, услуги и процеси в сферата на здравеопазването.

Проектът ще бъде свързан с разширяване и модернизация на съществуващата научноизследователска ин-

фраструктура в персоналната медицина, диагностика и индивидуални терапии.

Монтана кандидатства за финансиране и пред Норвежкия финансов механизъм за изграждането на младежки център. Предложението е да бъде разположен на входа на парк „Огоста“.

**Скъпи съграждани,
Честит да е вторият празник
на Монтана – 128 години
от обявяването на градския статут!**

На 2 декември си спомняме за този исторически момент с умиление и гордост, връщаме се към корените си, за да усетим пулса на развитието.

С придобиването на градски статут с издадения указ от княз Фердинанд I през 1891 г. новопровъзгласеният град бързо се утвърждава като търговски и икономически околийски център.

Днес ние, избраните общински съветници се стремим да работим активно за модерния, европейски облик на Монтана в защита на демократичните ценности и интересите на гражданите.

**Пожелавам Ви сили и енергия,
за да завършим започнатите добри дела
за нашия уютен град Монтана!**

**Инж. Иво Иванов,
председател
на Общинския
съвет
в Монтана**

**Уважаеми
съграждани,**

**Приемете моите поздравления по
повод 128 години от обявяването
на градския статут на Монтана!**

Пожелавам Ви да сте все така вдъхновени и трудолюбиви, с активна гражданска позиция и вяра в утрешния ден!

Монтана става град на 2 декември 1891 г., когато княз Фердинанд издава указ, с който дава на селището своето име.

Преди 128 години селището наброява едва 2000 души, а през следващите години бурно се развива. Монтана достига около 60 000 души.

Днес Монтана е зелен и перспективен град, който има потенциал да привлича граждани и гости.

Скъпи съграждани, носете гордо и защитавайте името, настоящето и бъдещето на съвременна Монтана!

Честит празник!

**Росен Белчев,
областен управител
на област Монтана**

**Кметът
Златко
Живков:**

Монтана посрещва зимния си празник с амбициозна програма 2020

КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

- Приключваме големи основни ремонти на 7 улици в града и два четвъртокласни пътя
- Изпълняваме програма „Топъл обяд“ за около 540 възрастни и хора в неравностойно положение, основно в селата
- По предварителна информация бюджетът ще има ръст между 10 и 17% за заплати, зимно почистване, образование, здравеопазване, социални дейности

- Г-н Живков, как Монтана посрещва 128-годишнината от обявяването си за град?

- Монтана е обявена за град още през 161 година, по време на Римската империя.

2 декември е паметна дата за нас, защото тогава за втори път селището получава градски статут

Днес се навършват 128 години от обнародването на царския указ през 1891 г., с който общината от селска е преобразувана в градска с името Фердинанд. Всяка година на тази дата организираме разнообразна програма, още повече че денят съвпада и с началото на коледните и новогодишните празници, толкова светли за всички християни.

Денят е наситен с много прояви. Радвам се да споделя, че точно на тази знакова за града ни дата ще подпишем договор за сътрудничество с кмета на италианския град Алпиняно Андреа Олива. Това е документ, които ще разшири международните ни контакти и ще допринесе за европейското ни развитие.

На 2 декември вече традиционно организираме срещи с български учени. В експозиционната зала на Регионалния исторически музей е форумът „Срещи с българската наука в Монтана“ - благодарение на съвместните усилия на Българската академия на науките, Регионалния академичен център, Регионалния исторически музей и, разбира се, община Монтана.

Основните лектори са чл.-кор. проф. дин Александър Костов и доц. Калин Стоев от Института за балканистика с Център по тракология при БАН, както и Борислав Павлов от издателска къща „Тендрил“.

Представя се биография на император Максимиан Тракиец и по какъв начин Монтана е свързана с началото на военната му кариера.

Кулминацията на празника е в 17,30 ч, когато тържествено ще бъдат запалени светлините на коледната елха на централния площад „Жеравица“.

Другото, което задължително правим на 2 декември от 2000 г. насам, е

да отличим фирми, допринесли за икономическото развитие

на града. Тази година с почетна значка на Монтана ще бъдат наградени собствениците на местните търговски вериги „Богат, беден“ и „Жизел“, които се развиват успешно през последните години, разширяват пазара и създават нови работни места.

- През този последен и много празничен месец от годината какво още предстои да бъде свършено в общината?

- Изключително е сериозна работната програма на общината в края на годината. Приключваме големи основни ремонти на 7 улици в града и два четвъртокласни пътя. Те се финансират от няколко източ-

ника - от националния бюджет, от дарения и от общината.

По програма „Красива България“ **тази година започнахме работа в детски ясли №2**

Срокът на проекта е до края на 2020 г. Продължаваме проектите по трансгранично сътрудничество с общините Муцацей, Румъния, и с Медиана, Сърбия. Те са в сферата на комуналните дейности и културния туризъм.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ имаме два проекта, които текат в момента - „Патронажна грижа“ и „Ранно детско включване“. По Оперативна програма „Храни и друго материално стимулиране“ изпълняваме „Топъл обяд“ за около 540 възрастни и други хора в неравностойно положение, основно в селата.

В детска градина №4 изграждаме рампа за хора с увреждания и купуваме специализирано оборудване.

Преди 7 г. подписахме споразумение за усвояване на 19 млн. лева по Оперативна програма „Региони в растеж“ за проекти от Интегрирания план за развитие на Монтана. От тях са останали неусвоени още 4,5 млн. лева. Затова до края на

декември трябва да подадем проектите си за социална и културна инфраструктура.

Става дума за ново строителство на социални жилища в кв. „Младост“ и основните ремонти на сградите на читалището и на младежкия дом.

Отчетът на бюджета най-вероятно ще надвиши 50 млн. Как ще завършим годината, ще разберем на 31 декември.

- Общинският съвет още на второто си заседание одобри кандидатстване с проекти пред няколко програми. Бихте ли уточнили какви са те?

- Ще кандидатстваме пред Норвежката програма за изграждане на нов младежки център

в парк „Огоста“. В него ще има тенискорт, басейн, боулинг зала и зала за обучения.

Другият ни много амбициозен проект е за регионален иновационен център в сферата на здравеопазването. За него заедно с партньорите ни от местна клиника и Медицинския университет в Плевен ще кандидатстваме пред програма „Иновации и конкурентоспособност“.

Целта е да бъде осигурено модерно изследователско и изпитателно оборудване, специализиран софтуер за извършване на изследвания и анализи.

- Какво предстои още през следващата година и какъв ще бъде бюджетът на общината?

- Оплановете са много амбициозни. Очакваме подкрепа от държавата за два важни проекта - нова многофункционална спортна зала и основен ремонт на площад „Жеравица“.

По програмата за трансгранично сътрудничество със Сърбия кандидатстваме за изграждане на нов спортен комплекс в село Николово.

В момента се правят много предложения от кметовете и намесниците в селата за бюджет 2020. Както знаете, ние

имаме отговорно отношение към развитието на нашите села

и създаване на по-добра среда за живот и изяви на тези малки общности, така че ще продължим да инвестираме там.

Въпреки че вече почти са ясни параметрите на бюджета през следващата година, не мога да се ангажирам с конкретни числа преди окончателното приемане на националния бюджет. По предварителна информация ще има ръст между 10 и 17% в различните му функции - за заплати, за зимно почистване, за образование, за здравеопазване, за социални дейности, за отбрана и сигурност, за капиталови разходи и др.

- Какво бихте пожелали на жителите на Монтана?

- Пожелавам им през този празничен месец да имат много добро настроение, благородни намерения, светлина в душите, да са здрави и трудолюбиви.

Общината е готова за първия сняг

КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

Община Монтана е готова за поддържането на улиците, парковете и площадите през зимата. Изработен е графикът на общинското предприятие „Чистота“, ясни са екипите и машините.

Градът е разделен на 12 района, 15 специализирани превозни средства ще събират снега и ще опесъчават зоните.

Осигурени са 1200 тона пясък, 150 тона сол и химикали срещу обледяване на

стълбища и тротоари. Хората са опитни, чистили са при екстремни условия, имат необходимата квалификация. Пътищата до селата ще поддържат фирми, с които вече е сключен договор.

Фирма „Чистота“ поддържа улиците само в Монтана. Но също така се намесва при нужда в част от селата Долна Вереница, Горна Вереница, Смоляновци. Най-тежкият участък е Долна Рикса - Клисурсица - Славотин. Там ви-

наги се образуват навявания. Другата невралгична отсечка е Вирове - Габровница.

Не е изключен вариантът при нужда да се наеме допълнително техника.

Има ръст на субсидията за зимно поддържане със 17%. Очакваните разходи за Монтана са около 100 хил. лева. Дали парите ще стигнат, зависи от атмосферните условия, но ще бъдат осигурени нужните средства.

КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

Неизвестни факти за градския статут на Монтана, обявен с указ на княза

Съвременните жители на Монтана отбелязват на 2 декември 128 г. от обявяването на Кутловица за град.

Днешна Монтана има древна история и през вековете е преименувана няколко пъти. Римляните я кръщават Монтанезиум, славяните - Кутловица, в края на XIX век княз Фердинанд ѝ дава името си, след 9 септември 1944 г. правителството на Отечествения фронт я нарича Михайловград на името на загиналия комунистически активист Христо Михайлов. През 1993 г. с указ на президента Желю Желев името на града е променено на Монтана. Градът почита и втория си празник - на Свети Дух, който е през лятото.

„Поискахме Кутловица да стане град, обаче влиятелни хора от съседните градове попречиха - понеже нямахме железница. И когато княз Фердинанд с адютанта си преминаваха през Кутловица от София за Лом през Петрохан, ние се оплакахме за тези пречки. Тогава Рачо Петров (адютант на царя), ни даде упътване и ни подшушна

да именуваме селото на името на царя. Така и стана“.

това пише в спомените си кутловският околийски началник Иван Михайлов, който управлявал от 1887 до 1894 г.

Следват постановления на Големо-кутловското селско общинско управление от края на август 1891 г., протокол на Народното събрание от 16 ноември и царски указ №626 от 2 декември 1891 г. С него село Голема Кутловица е обявена за град Фердинанд.

Новият статут определя по-нататъшното развитие на селище-

Преди 128 г. княз Фердинанд харесал природата и хората на Кутловица

то. Общинските власти раздават земя на новите заселници. В края на XIX век в селището е имало 334 къщи, 1423 жители, а от тях 215 са турци. Статистическите данни сочат, че 10% от населението е грамотно, което е много за времето си. Към град Фердинанд непрекъснато прииждат хора. Най-мощтен е бурният миграционен поток в периода до 1920 г., когато достига над 400% и е втори по интензивност в страната след столицата.

Градският статут на Монтана е свързан с избирането на Фердинанд за княз. От Лом той поема с карета за София, но вечерта го заварва в Кутловица. Неговите придружители подсказват на

местните управници да поискат градски статут на селото, тъй като това е първото място, на което Фердинанд е пренощувал след пристигането си в България. За да бъде признат за град, трябвало да има определен брой жители. Местната управа леко преувеличава за населението, но Кутловица е призната за град и в чест на княза е променено името. Князът харесал мястото, сгушено в котловината, но и бързо забелязал, че хората се гражданеят. Селището получава статут на град при официалното откриване на железопътната гара, на което присъства и самият Фердинанд.

„До Освобождението селото

няма християнски храм - сегашният бил джамия. За една нощ християните свалят минарето и я превръщат в черква“, разказват историци.

Град Фердинанд бил средище на търговия и занаяти

Участва в Първото търговско изложение в Пловдив през 1892 г. и на изложението в Лиеж, Белгия. По пътя на своето развитие градът преодолява традиционната си изостаналост и се превръща в околийски административен, стопански и културен център. За бързото му обособяване и разрастване говори и развитието на учебното дело. Отварят се училища и Търговската гимназия. Когато се обявява градският статут, кмет на Големо-кутловска община става Игнат Попов. Втората половина на 80-те години е времето на управлението на Народнолибералната партия на Стефан Стамболов, чийто горещ привърженик е самият Попов, казва Йордан Герасимов.

Княз Фердинанд оглежда селото, в което замръзнал на път за София от пристанището в Лом. На снимката вляво - градът бил и търговски център за животни.

Младите таланти огласиха християнския храм.

Певци огласят новия храм „Свети Дух“

КАМЕЛИЯ ВАСИЛЕВА

С похвално песнопение в чест на Света Богородица започна концертът на певческа група „Пъстренец Jr.“, посветен на 13-годишнината от нейното основаване. Тя бе чествана на 21 ноември в храм „Свети Дух“. Денят на християнското семейство и младеж е рожден ден на фолклорната формация към Младежкия дом в Монтана. Младите певци го отбелязват всяка година, но за първи път в репертоара им се включва черковнославянско песнопение.

„Идеята за църковната песен „Богородице дево, радвай се“ е на отец Евгени, председател на църковното настоятелство на новия храм. С радост я приех, защото това е нов акцент в концерта. Нещо повече - общото между фолклора и християнството е огромната им роля за съхраняване на националното ни самосъзнание“, казва Асен Асенов, ръководител на групата. Младите таланти озвучиха църквата с торлашки, шопски и пирински песни. С индивидуални изпълнения се представиха солистите на групата, които са лауреати на много конкурси.

Разработва се мрежа за културни изяви на артисти от България и Сърбия

КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

Община Монтана започва нов проект в сферата на културния туризъм със сръбската община Медиана. Кметовете на двата града Златко Живков и Небойша Костич представиха какво ще бъде направено през следващите 12 месеца.

Община Монтана има добър опит от 15 проекта, изпълнени по програмата за трансгранично сътрудничество България - Сърбия, заяви Живков. Той припомни, че Медиана е една от сръбските общини, партньо-

ри на Монтана. Настоящият проект „Танцуваме и играем заедно“ е насочен към младите хора, културното им развитие и възможностите им да създават изкуство. Двете общини са работили заедно и по друг проект за трансгранично сътрудничество, чрез който в Монтана бе закупена сцена за концерти на открито.

През следващата година ще бъде създадена мрежа „Младите творци за устойчиво развитие“ и разработена уеб платформа за взаимодействие между различни артисти. Ще

Кметовете Златко Живков (вляво) и Небойша Костич

се организират съвместни изяви и форуми за изкуство и култура. Ще бъде закупено музикално оборудване и сценични костюми за танцови състави от двата града.

Трима академици представят авторски трудове

КАМЕЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

С 3 събития ще се чества 128-годишнината от обявяването на Монтана за град.

На 29 ноември бяха представени изследванията на трима академици. Публиката научи от самите автори интересни факти за книгите „Душесловие на Историята“ от акад. Георги Марков; „Бисмарк. Източният въпрос и Българското освобождение 1856-1878“ от акад. Константин Косев и за сборника

„Извори за кръстоносните походи от 1443-1444 в българските земи“ от акад. Васил Гюзелев.

На 2 декември в залата на историческия музей ще има „Срещи с българската наука в Монтана“. Форумът е организиран от БАН, община Монтана, Регионалният академичен център и историческият музей.

Днес в 17,30 ч на открита естрада на пл. „Жеравица“ ще бъдат запалени светлините на коледната елха.